

Odgovori na vaša pitanja

U nastavku objavljujemo izbor odgovora na vaša pitanja našim savjetnicima primljena u prethodnom mjesecu. Vjerujemo da će i ostalim čitateljima biti korisni i pomoći u otklanjanju mogućih dilema s kojima se susreću u svojem radu.

Izveštaj proračunskih korisnika o ostvarenim vlastitim prihodima i financiranju rashoda

Pitanje: Jesu li škole dužne dostaviti izvještaj o ostvarenim vlastitim prihodima i financiranju rashoda iz tih prihoda županiji?

Odgovor: O vlastitim i namjenskim prihodima i primicima svih proračunskih korisnika i njihovom uključivanju u proračun jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave bilo je pisano još 2015. godine u Uputama za izradu proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za razdoblje 2016. - 2018. Zakonom o proračunu (Narodne novine, br. 87/08, 136/12 i 15/15), koji je u tom razdoblju bio na snazi, bila je propisana obveza uplate namjenskih prihoda i primitaka te vlastitih prihoda koje ostvare proračunski korisnici jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u proračun nadležne jedinice, a odlukom o izvršavanju proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave bila je dana mogućnost propisivanja izuzeća od obveze uplate namjenskih prihoda i primitaka te vlastitih prihoda korisnika u proračun ako jedinica nije stvorila informatičke preduvjete za praćenje prihoda i primitaka svojih korisnika te izvršavanje rashoda iz tih izvora. Međutim, Državni ured za reviziju je u svojim preporukama ukazao kako mogućnost izuzeća od uplate navedenih prihoda i primitaka proračunskih korisnika u nadležni proračun ne isključuje obvezu njihova planiranja u proračunu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, a samim time i iskazivanja u izvještaju o izvršenju proračuna. Novim Zakonom o proračunu (Narodne novine, br. 144/21), koji je na snazi od 1. siječnja 2022., **propisano je da su izvori financiranja skupine prihoda i primitaka iz kojih se podmiruju rashodi i izdaci određene vrste i namjene, a obuhvaćaju:** opće prihode i primitke, doprinose, vlastite prihode, prihode za posebne namjene, pomoći, donacije, prihode od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja te namjenske primitke.

Financijski plan proračunskog korisnika mora obuhvatiti sve izvore financiranja, što proizlazi iz članaka 33., 34., 35., i 36. Zakona o proračunu.

Račun prihoda i rashoda Općeg dijela financijskog plana proračunskih korisnika sastoji se od prihoda i rashoda iskazanih prema izvorima financiranja i ekonomskoj klasifikaciji te rashoda iskazanih prema funkcijskoj klasifikaciji.

- U Računu financiranja Općeg dijela financijskog plana proračunskih korisnika iskazuju se primici od financijske imovine i zaduživanja te izdaci za financijsku imovinu i za otplatu instrumenata zaduživanja prema izvorima financiranja i ekonomskoj klasifikaciji.

- Posebni dio financijskog plana proračunskog korisnika sastoji se od plana rashoda i izdataka iskazanih po izvorima financiranja i ekonomskoj klasifikaciji, raspoređenih u programe koji se sastoje od aktivnosti i projekata.

Iz navedenoga proizlazi obveza uključivanja svih prihoda i primitaka, rashoda i izdataka proračunskih korisnika u proračun jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koji moraju biti iskazani po propisanim proračunskim klasifikacijama.

Odredbama članka 54. Zakona o proračunu propisano je da su vlastiti prihodi proračunskih korisnika prihodi koje proračunski korisnici ostvaruju od obavljanja poslova na tržištu i u tržišnim uvjetima, a koje poslove mogu obavljati i drugi subjekti izvan općeg proračuna te da se uplaćuju u proračun i njegov su sastavni dio. Odlukom o izvršavanju proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave može se odrediti izuzeće od obveze uplate vlastitih prihoda u proračun jedinice. Ostvarenje i trošenje vlastitih prihoda iskazuje se u proračunu na način i u rokovima koje uputom utvrđuje upravno tijelo za financije jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Ako jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave odlukom o izvršavanju proračuna propišu izuzeće od obveze uplate vlastitih prihoda proračunskih korisnika u proračun, moraju osigurati izvještajno praćenje ostvarivanja vlastitih prihoda, kao i njihovo trošenje. Ovi podaci moraju biti uključeni u polugodišnji i godišnji izvještaj o izvršenju proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Sukladno odredbama članka 86. Zakona o proračunu proračunski korisnik dužan je svom upravljačkom tijelu (u konkretnom slučaju školskom odboru), u skladu s aktima kojima je uređen rad proračunskog korisnika, dostaviti na usvajanje **prijedlog polugodišnjeg izvještaja** o izvršenju financijskog plana (svih prihoda i primitaka, rashoda i izdataka) za proteklo razdoblje, do 31. srpnja tekuće proračunske godine, nakon čega se dostavlja nadležnom upravnom tijelu jedinice. Nadležno upravno tijelo jedinice dostavlja prijedlog polugodišnjeg izvještaja o izvršenju financijskog plana proračunskog korisnika upravnom tijelu za financije najkasnije do 20. kolovoza tekuće godine. Istim člankom Zakona propisano je da je **proračunski korisnik dužan**, u skladu s aktima kojima je uređen rad proračunskog korisnika, upravljačkom tijelu **dostaviti prijedlog godišnjeg izvještaja** o izvršenju financijskog plana za proteklo razdoblje na usvajanje do 31. ožujka tekuće proračunske godine, a nadležno upravno tijelo proračunskog korisnika je **dužno dostaviti prijedlog godišnjeg izvještaja o izvršenju o izvršenju financijskog plana upravnom tijelu za financije jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave**.

prave najkasnije (svih prihoda i primitaka, rashoda i izdataka) do 15. travnja tekuće godine. Prije dostave izvještaja o izvršenju financijskog plana proračunskog korisnika upravnom tijelu za financije, nadležno upravno tijelo dužno je provjeriti točnost i istinitost podataka navedenih u financijskom izvještaju. **Člankom 168. stavkom 5. Zakona o proračunu propisano je da se donošenje i dostava godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za 2022. odvija na način i u rokovima utvrđenim ovim Zakonom** (ali i češće ako to nadležni proračun traži). Sadržaj izvještaja o izvršenju financijskog plana proračunskog korisnika za 2022. godinu, koji je sastavni dio izvještaja o izvršenju proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, mora odgovarati sadržaju financijskog plana proračunskog korisnika za 2022. godinu, koji je sastavni dio proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za 2022. godinu.

Kao što je svaki proračunski korisnik sukladno tada važećem Zakonu o proračunu morao izraditi svoj financijski plan za 2022. (sadržaj financijskog plana nije bio propisan Zakonom o proračunu koji je bio u primjeni 2021. kad su proračunski korisnici pripremali i donosili financijski plan za 2022.), isto tako je obavezan izraditi i izvještaj o izvršenju toga plana. Pri tom sadržaj izvještaja o izvršenju financijskog plana mora odgovarati sadržaju samog financijskog plana, samo što je u financijskom planu za 2022. ekonomska klasifikacija bila na 3. razini, dok se izvještaj o izvršenju i ranijih godina, a i prema novom Zakonu o proračunu sastavlja na 4. razini.

Preraspodjela planiranih sredstava

Pitanje: Novi Pravilnik za nabave vezane za potres omogućava prihvrat ponude kada je cijena najpovoljnije ponude veća od procijenjene vrijednosti nabave onda kada Naručitelj ima ili će imati osigurana sredstva.

S obzirom na čl. 60. st. 2 novog Zakona o Proračunu (NN 144/21), je li moguće izvršiti preraspodjelu sredstva tako da poziciju planiranih rashoda za plaće (izvor su opći prihodi i primici), umanjimo za određeni postotak (manje od 10% planiranih rashoda za plaće) i ista sredstva preraspodijelimo na poziciju građevinske radove sanacije (izvor financiranja je Fond solidarnosti - EU)?

Odgovor: Člankom 60. stavkom 2. Zakona o proračunu propisano je da se preraspodjela sredstava unutar izvora financiranja opći prihodi i primici može izvršiti najviše do 15 posto na razini skupine ekonomske klasifikacije koju donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ako se time osigurava povećanje sredstava učešća jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave planiranih u proračunu jedinice za financiranje projekata koji se sufinanciraju iz sredstava Europske unije.

Znači, ako se sredstva učešća u EU projektu (domaća komponenta) planiraju iz izvora opći prihodi i primici, mogu se preraspodijeliti do 15% (pojedina stavka može se umanjiti najviše do 15% kako bi se jedna ili više drugih stavaka povećale). Ako projekt treba najprije financirati iz svojih sredstava, a refundacija dolazi kasnije, i taj dio (koji se u početku financira iz svojih sredstava) može se preraspodijeliti najviše do 15%. Stavkom 3. istoga članka Zakona propisano je da sredstva

učešća jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave planirana u proračunu jedinice za financiranje projekata koji se sufinanciraju iz sredstava Europske unije iz izvora financiranja opći prihodi i primici te sredstva za financiranje projekata koja se refundiraju iz pomoći Europske unije mogu se preraspodjeljivati:

- bez ograničenja unutar istog razdjela organizacijske klasifikacije
- najviše do 15 posto između projekata različitih razdjela organizacijske klasifikacije.

Dugoročno zaduživanje JLS – iskazivanje u rebalansu proračuna i projekcijama

Pitanje: Općina priprema dokumentaciju potrebnu za odobrenje dugoročnog zaduživanja. Vezano za dio dokumentacije - (pošto u Proračunu za 2023.g. nemamo planirano zaduživanje te za isto planiramo izmjene i dopune proračuna za 2023.g.) Da li u izmjenama i dopunama općinskog proračuna za 2023. godinu treba biti naveden ukupan iznos projekta, iako u 2023. godini neće biti povlačenja kreditnih sredstava niti otplate kredita? Vezano za odluku o izvršavanju općinskog proračuna, u izmjenama i dopunama odluke o izvršavanju općinskog proračuna za 2023. godinu bit će naveden cjelokupni iznos kredita za projekt, te iznos kredita koji se planira povući u sljedeće dvije godine. S obzirom da u tekućoj godini nije planirano povlačenje kredita u posebnom dijelu proračuna ne možemo navesti iznos koji se planira povući u tekućoj proračunskoj godini.

Molimo vas komentar/mišljenje je li navedeno ispravno kako bi imali potpunu i ispravnu dokumentaciju prilikom podnošenja zahtjeva za izdavanje suglasnosti.

Odgovor: Sukladno Zakonu o proračunu (NN 144/21) proračun jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave je akt koji donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, a sadrži plan za proračunsku godinu i projekcije za sljedeće dvije proračunske godine u kojima se procjenjuju prihodi i primici te utvrđuju rashodi i izdaci jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i njezinih proračunskih korisnika

Da bi jedinica ishodila suglasnost za dugoročno zaduživanje u cjelokupnom iznosu, u proračunu mora biti planiran cjelokupan iznos zaduženja (8) i projekt (4) za koji se jedinica zadužuje bez obzira na datum povlačenja sredstava. U proračunu moraju biti vidljivi i izvori financiranja projekta. Kako navodite u mailu, vi u svom proračunu nemate planirano da će projekt biti realiziran dugoročnim zaduživanjem stoga morate ići u izmjene i dopune proračuna.

U Uputama za izradu proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za razdoblje 2020. - 2022. opisan je način uključivanja odnosno realizacije kapitalnog projekta kroz više godina, koji se financira iz zaduživanja, iako izmjene i dopune projekcija proračuna Zakonom o proračunu nisu moguće.

S obzirom na to da realizaciju projekta planirate kroz dvije godine, a projekcije proračuna se ne mogu mijenjati, predlažemo da sukladno navedenim Uputama, u izmjenama i dopunama proračuna navedete onaj iznos koji namjeravate realizirati u tekućoj 2023. godini, a dio koji namjeravate re-

alizirati u sljedećoj 2024. godini „premostite“ na način da to navedete u izmijenjenoj odluci o izvršavanju proračuna.

Dakle, Zakonom o proračunu predviđeno je donošenje izmjena i dopuna proračuna, odnosno akta kojim se procjenjuju prihodi i primici te utvrđuju rashodi i izdaci za tekuću proračunsku godinu, ali ne i donošenje izmjena i dopuna projekcija. Kako nije predviđena izmjena usvojenih projekcija za sljedeće dvije proračunske godine, predstavničko tijelo jedinice može/mora u odluci o izmjeni/ama i dopuni/ama odluke o izvršavanju proračuna jedinice za tekuću 2023. godinu navesti cjelokupni iznos kredita za projekt koji želi realizirati, od čega se u tekućoj 2023. godini treba vidjeti iznos koji će biti realiziran u toj godini (i 8 i 4), a u sljedećoj 2024. godini iznos koji će biti realiziran u toj godini (i 8 i 4).

Iznos planiran za realizaciju projekta u tekućoj 2023. godini mora biti vidljiv i iskazan po proračunskim klasifikacijama u posebnom dijelu proračuna, a iznos koji će biti realiziran u sljedećoj 2024. godini mora biti naveden u izmijenjenoj odluci od izvršavanju za 2023. godinu. S time da u budućnosti treba voditi računa da taj iznos u tekućoj proračunskoj 2024. godini odgovara iznosu koji je bio naveden za projekciju 2024. godine u izmijenjenoj odluci o izvršavanju za 2023. godinu.

Per diem dnevnic

Pitanje: Kao provoditelji projekata iz EU4Health programa zaprimili smo uputu European Health and Digital Executive Agency (HADEA) o korištenju jediničnih troškova za troškove puta, smještaja i dnevnica, a sukladno Odluci Komisije C(2021)35 od 12. siječnja 2021. Navedenom Odlukom definiran je jedinični obračun troškova dnevnica, smještaja i prijevoza. Iznosi dnevnica definirani ovom Odlukom različiti su od onih propisanih čl. 7. Pravilnika o porezu na dohodak te Odlukom o visini dnevnice za službeno putovanje u inozemstvo za korisnike koji se financiraju iz sredstava državnog proračuna (Nar. nov., br. 8/06). Može li se Odluka primijeniti na način:

1. da se troškovi dnevnica isplaćuju radnicima koji rade na projektima u iznosima definiranim Odlukom, a ne u skladu s nacionalnim propisima.
2. da se troškovi smještaja i prijevoza također isplaćuju radnicima u iznosima i na način definiran Odlukom, a što opet nije u skladu s nacionalnim propisima jer ne bi postojala vjerodostojna dokumentacija o stvarno nastalim troškovima.

Odgovor: Odredbama članka 7. stavka 2. točke 26. te članka 7. stavka 27. Pravilnika o porezu na dohodak (Nar. nov., br. 10/17. – 1/23.) propisano je da se neoporezivim primicima zaposlenika smatraju dnevnic za službena putovanja per diem koje im se isplaćuju iz proračuna EU radi obavljanja poslova njihovih radnih mjesta, a u svezi s djelatnosti poslodavca i to u ukupnom iznosu. Per diem dnevnica obuhvaća prijevozne troškove, troškove prehrane, smještaja i ostale prihvatljive troškove propisane pravilima i propisima tijela Europske unije, pod uvjetom da se osiguraju vjerodostojne isprave, također utvrđene pravilima i propisima tijela Europske unije. Pravilnik o porezu na dohodak ne utvrđuje, dakle, iznose tih troškova, jer se oni utvrđuju u pojedinim projektima odnosno programima koje financira Europska unija, već samo propisuje da su nastali troškovi (prijevozni troškovi,

troškovi prehrane, smještaja i drugi prihvatljivi troškovi) neoporezivi u ukupnim iznosima koji su utvrdila tijela Europske unije te da se pravdaju onom dokumentacijom koja je propisana pravilima tih tijela. Slijedom navedenoga, ako se zaposlenicima koji sudjeluju u provođenju projekta kojega financira Europska komisija nadoknađuju troškovi u skladu s Odlukom Komisije C(2021)35 od 12. siječnja 2021., tada oni ne podliježu oporezivanju u ukupnom iznosu koji je Odlukom utvrđen. Naime, ti se troškovi nadoknađuju iz sredstava EU pa se i primjenjuju pravila i propisi tijela EU koji uređuju visinu tih troškova kao i uvjete uz koje se priznaju (koja je dokumentacija potrebna za nadoknađivanje nastalog troška, odnosno može li se pojedini trošak priznati i u paušalno utvrđenom iznosu, bez priložene dokumentacije).

Izdavanje putnog naloga za udaljenosti manje od 30 km (locco voznja)

Pitanje: Imamo potrebu na dnevnoj bazi slati djelatnike na polje u obližnje mjesto s privatnim automobilima. Udaljenost je manja od 30 km. Priznali bismo troškove puta djelatnicima koji koriste svoje privatno vozilo u službene svrhe u vidu vođenja evidencije o locco voznji. Kako je udaljenost manja od 30 km ne bi takvo putovanje mogli okarakterizirati kao službeno putovanje. Na koji način prikazati navedenu naknadu kroz JOPPD obrazac? Jesmo li u prekršaju ukoliko za takve vrste naknada otvorimo putni nalog i isplatimo naknadu za loko voznju?

Odgovor: Sukladno odredbama članka 7. stavka 11. Pravilnika o porezu na dohodak (Nar. nov., br. 10/17. – 1/23.), udaljenost mjesta u koje se djelatnik upućuje na službeno putovanje od mjesta rada odnosno prebivališta djelatnika, i to najmanje 30 kilometara, uvjet je za isplatu neoporezive dnevnice ali ne i uvjet za utvrđivanje činjenice radi li se o službenom putovanju ili ne. Slijedom navedenog, službenim putovanjem se smatra i putovanje djelatnika u drugo mjesto zbog obavljanja određenih poslova njegovoga radnoga mjesta, a u svezi s djelatnosti poslodavca, kada je to mjesto udaljeno manje od 30 km od sjedišta poslodavca odnosno od njegovog prebivališta. U toj situaciji poslodavac može djelatniku neoporezivo nadoknaditi prijevozne troškove (uključujući i korištenje privatnog automobila u službene svrhe), moguće i troškove noćenja, ali mu ne može neoporezivo isplatiti dnevnic.

Dakle, nema zapreke da zaposlenicima izdate putne naloge za putovanje u drugo mjesto udaljenosti manje od 30 kilometara (zbog obavljanja određenih poslova njihovih radnih mjesta, a u svezi s djelatnosti poslodavca) i da im po tim putim nalogima isplatite samo obračunanu naknadu za korištenje privatnog automobila u službenu svrhe. Naknada za korištenje privatnog automobila u službene svrhe u JOPPD obrascu se tada iskazuje uz navođenje oznake neoporezivog primitka: 17.

Dnevnic učenicima

Pitanje: Učenici odlaze na put u Belgiju. Grad nam je doznačio 50,00€ po učeniku za sufinanciranje troškova puta.

Na koji način isplatiti učenicima po 50,00€? Trebamo li izdati putni nalog učitelju i temeljem njega isplatiti učitelju ili ima neki način da se isplati direktno učenicima taj iznos? Iskazuje li se isplata u JOPPD obrascu?

Odgovor: Pretpostavljamo da učenici putuju u Belgiju na određenu manifestaciju na kojoj sudjeluju kao predstavnici škole pa im, u tom slučaju, sukladno odredbama članka 9. stavka 1. točke 11. Zakona o porezu na dohodak i članka 6. stavka 7. Pravilnika o porezu na dohodak, možete neoporezivo nadoknaditi nastali trošak smještaja i prijevoza, i to u visini stvarno nastalih troškova te dnevnicu u iznosu propisanu za Belgiju (do 70 eura dnevno). Učenicima navedeni iznos isplaćujete izravno, na temelju ispostavljenog im putnoga naloga. Ako je isplaćeni iznos od 50 eura (iznos primljen od grada za sufinanciranje troškova putovanja) namijenjen pokriću troškova smještaja i prijevoza učenika, niste ga obvezni evidentirati u obrascu JOPPD. Međutim, ako je navedeni iznos namijenjen podmirivanju troška prehrane, tj. ako se smatra dnevnicom učenika, iskazujete ga u obrascu JOPPD kao primitak učenika, uz navođenje oznake neoporezivog primitka 52.

Putni nalog izdajete i učitelju kojemu nadoknađujete nastale troškove službenog putovanja, a u obrascu JOPPD također iskazujete samo iznos dnevnice isplaćene u novcu (oznaka neoporezivog primitka: 17).

Stipendije koje isplaćuju JLS

Pitanje: Molimo pojašnjenje poreznog tretmana primitka mjesečne stipendije studenta poslijediplomskog studija (poslijediplomski doktorski sveučilišni studij, sveučilišni specijalistički studij) u slučaju da navedenu stipendiju isplaćuje jedinica lokalne samouprave na temelju javnog natječaja.

Odgovor: prema odredbama članka 9. stavka 1. točke 23. Zakona o porezu na dohodak, porez na dohodak se ne plaća na **stipendije studenata na poslijediplomskim studijima** u skladu s točkama 14., 15. i 19. istoga stavka navedenog članka Zakona o porezu na dohodak, tj. ovisno o načinu odobravanja i izvoru financiranja ne podliježu oporezivanju do iznosa od:

- 232,27 eura mjesečno ili ako se dodjeljuju studentima za izvrsna postignuća u znanju i ocjenama na sveučilištima na temelju javnog natječaja kojemu mogu pristupiti svi studenti pod jednakim uvjetima do 530,90 eura mjesečno
- neovisno o isplaćenoj svoti, ako su sredstva za isplatu planirana u državnom proračunu RH ili se dodjeljuju iz proračuna EU, a uređene su posebnim međunarodnim sporazumima
- stipendije studentima izabranim na javnim natječajima kojima mogu pristupiti svi studenti pod jednakim uvjetima, za redovito školovanje na visokim učilištima, koje isplaćuju odnosno dodjeljuju zaklade, fundacije, ustanove i druge institucije registrirane u RH za odgojno-obrazovne ili znanstvenonastavničke svrhe, koje se dodjeljuju u skladu s posebnim propisima, osnovane s namjenom stipendiranja.

Naknada troškova prijevoza na posao na području Sisačko-Moslavačke županije

Pitanje: Na području SMŽ uveden je subvencionirani autobusni prijevoz. Kako utvrditi neoporezivo pravo zaposlenika na naknadu prijevoza na posao i s posla?

Odgovor¹: Pravo radnika na naknadu troškova prijevoza na posao i s posla radnicima uređuje se izvorima radnog prava.

Poreznim propisima odnosno Zakonom o porezu na dohodak (Nar. nov., br. 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 138/20 i 151/22; dalje u tekstu: Zakon) i Pravilnikom o porezu na dohodak (Narodne novine, br. 10/17, 128/17, 106/18, 1/19, 80/19, 1/20, 74/20, 1/21, 102/22, 112/22, 156/22 i 1/23; dalje u tekstu: Pravilnik) uređeni su iznosi do kojeg se naknade troškova prijevoza na posao i s posla radnicima mogu isplatiti bez obveze obračuna, obustave i uplate poreza na dohodak.

Tako je čl. 7. st. 2. R.br. 29. i 30. Pravilnika propisano da se u skladu s odredbama čl. 9. st. 1. t. 9. Zakona, oporezivim primitcima po osnovi nesamostalnog rada ne smatraju iznosi što ih poslodavac ili isplatitelj plaće isplaćuje svojim radnicima, i to:

- naknade troškova prijevoza na posao i s posla mjesnim javnim prijevozom u visini stvarnih izdataka prema cijeni mjesečne odnosno pojedinačne prijevozne karte odnosno do visine cijene mjesečne odnosno pojedinačne prijevozne karte. Ako na određenom području odnosno udaljenosti nema organiziranog prijevoza, naknada troškova prijevoza na posao i s posla utvrđuje se u visini cijene prijevoza koja je utvrđena na približno jednakim udaljenostima na kojima je organiziran prijevoz odnosno do visine cijene prijevoza koja je utvrđena na približno jednakim udaljenostima na kojima je organiziran prijevoz
- naknade troškova prijevoza na posao i s posla međumjesnim javnim prijevozom u visini stvarnih izdataka, prema cijeni mjesečne odnosno pojedinačne karte odnosno do visine cijene mjesečne odnosno pojedinačne prijevozne karte. Ako radnik mora sa stanice međumjesnog javnog prijevoza koristiti i mjesni prijevoz, stvarni izdaci utvrđuju se u visini troškova mjesnog i međumjesnoga javnoga prijevoza odnosno do visine stvarnih izdataka utvrđenih u visini troškova mjesnog i međumjesnoga javnoga prijevoza.

Slijedom navedenog, stanovnicima Sisačko-moslavačke županije kojima se naknade troškova prijevoza na posao i s posla isplaćuju prema cijeni mjesečne prijevozne karte, neoporezivim primitcima smatra se naknada troškova prijevoza do visine stvarnih izdataka odnosno do visine mjesečne prijevozne karte (do 2 EURA). Ako se stanovnicima Sisačko-moslavačke županije (koji sukladno Odluci o provedbi projekta „Županijski prijevoz za sve“ ostvaruju pravo na sufinancirani prijevoz) isplaćuje naknada prema cijeni mjesečne prijevozne karte bez subvencije, razlika isplaćena iznad tog iznosa (iznad 2 EURA) smatra se oporezivim primitkom po osnovi nesamostalnog rada.

Međutim, svim ostalim fizičkim osobama kojima se isplaćuje naknada prema cijeni mjesečne prijevozne karte, a koji nisu obuhvaćeni navedenom odlukom, isplaćena naknada ne smatra se oporezivom do visine punog iznosa mjesečne karte odnosno do visine „mjesečne komercijalne karte bez subvencije“.

Iskazivanje naknade za korištenje privatnog vozila u službene svrhe u JOPPD obrascu

Pitanje: Treba li u JOPPD obrazac unositi isplate naknade za korištenje privatnog automobila u službene svrhe u visini autobusne karte?

Odgovor: Člankom 78. stavkom 1. točkom 15. Pravilnika o porezu na dohodak propisana je obveza iskazivanja nakna-

¹ Odgovor Porezne uprave

de za korištenje privatnog automobila u službene svrhe u obrascu JOPPD, uz navođenje oznake neoporezivog primitka 17 - ako se privatni automobil koristi u službene svrhe tijekom službenog putovanja odnosno oznake 18 - ako se koristi za tzv. loko vožnju. Troškovi prijevoza sredstvima javnog prijevoza tijekom službenog putovanja ne iskazuju se u obrascu JOPPD.

U primjeru koji navodite, poslodavac je odredio da radnik tijekom službenog putovanja može koristiti privatni automobil u službene svrhe, ali mu naknadu neće isplatiti u visini koji je Pravilnikom o porezu na dohodak utvrđena kao neoporeziv iznos (0,40 eura/km) već u visini prijevozne karte autobusom. Poslodavac, dakle, može u izvorima radnog prava koji ga obvezuje utvrditi drugačiji iznos naknade za korištenje privatnog automobila u službene svrhe od onoga koji je Pravilnikom o porezu na dohodak utvrđen kao neoporeziv iznos pa će onda i tako utvrđeni iznos naknade za stvarno korišteno prijevozno sredstvo tijekom službenoga putovanja iskazati u obrascu JOPPD.

Korištenje službenih ENC uređaja za dolazak na posao zaposlenika

Pitanje: Može li proračunski korisnik nabaviti nekoliko ENC uređaja na svoj trošak i dati ih na korištenje zaposlenicima u svrhu dolaska na posao i odlaska s posla?

Odgovor: Osobe zaposlene u javnim službama ostvaruju pravo na naknadu troška prijevoza na posao i s posla u skladu s odredbama članka 65. Temelnog kolektivnog ugovora za službenike i namještenike u javnim službama (Nar. nov., br. 56/22. i 127/22. – dalje u tekstu: TKU).

Prema odredbama navedenoga članka TKU-a, ako zaposlenici imaju organizirani javni prijevoz koji im omogućuje redoviti dolazak na posao i povratak s posla, ostvaruju pravo na naknadu troška prijevoza mjesnim i međumjesnim prijevozom u visini troška godišnje karte ako postoji mogućnost kupnje godišnje karte, mjesečne karte ako ne postoji mogućnost kupnje godišnje karte, odnosno pojedinačne karte ako ne postoji mogućnost kupnje godišnje ili mjesečne karte. Međutim, ako zaposlenici nemaju organizirani javni prijevoz koji im omogućuje redoviti dolazak na posao i povratak s posla (uz uvjete navedene u članku 65. stavku 11. TKU-a), ostvaruju pravo na naknadu troška prijevoza u iznosu od 0,16 eura po prijeđenom kilometru (iznos koji se primjenjuje od 1. svibnja ove godine) uvećano za troškove cestarine, uz predočenje ispisa elektroničke naplate cestarine ENC-a HAC-a i AZM-a, koja glasi na ime zaposlenika.

Dakle, prema odredbama TKU-a, samo u situaciji kada ne postoji organizirani javni prijevoz koji omogućuje zaposleniku redoviti dolazak na posao i povratak s posla, poslodavac treba zaposleniku naknadu za trošak prijevoza utvrditi u iznosu od 0,16 eura po prijeđenom kilometru, uz priznavanje prava na trošak ENC-a koji mora glasiti na ime zaposlenika.

Nakon što zaposleniku utvrdi pravo na nadoknađivanje troška prijevoza za dolazak na posao i povratak s posla na jedan od načina navedenih u odredbama TKU-a (ovisno postoji li ili ne postoji organizirani javni prijevoz), poslodavac treba, provjerom odredbi propisa o oporezivanju dohotka koje određuju uvjete za neoporezivo nadoknađivanje nastalog troška,

ustanoviti je li ukupan iznos koji se isplaćuje zaposleniku neoporeziv ili dio iznosa podliježe oporezivanju.

Prema odredbama članka 7. stavka 2. točke 29. i 30. Pravilnika o porezu na dohodak (Nar. nov., br. 10/17. – 1/23.), trošak prijevoza na posao i s posla mjesnim i međumjesnim javnim prijevozom ne podliježe oporezivanju u visini stvarnih izdataka prema cijeni mjesečne odnosno pojedinačne prijevozne karte, a ako na određenom području odnosno udaljenosti nema organiziranog mjesnog javnog prijevoza, naknada troškova prijevoza na posao i povratka s posla utvrđuje se u visini cijene prijevoza koja je utvrđena na približno jednakim udaljenostima na kojima je prijevoz organiziran.

Slijedom navedenoga, ako postoji organizirani javni prijevoz koji zaposlenicima omogućuje redoviti dolazak na posao i povratak s posla, a poslodavac im nadoknadi trošak korištenja privatnoga automobila za dolazak i povratak s posla i trošak ENC-a, tada se, u slučaju kada je tako utvrđeni iznos koji se isplaćuje zaposleniku viši od neoporezivog iznosa, razlika između više isplaćenog iznosa zaposleniku i utvrđenog neoporezivog iznosa troška javnog prijevoza (mjesečna karta ili umnožak pojedinačne karte i broja dana dolaska na posao i povratka s posla) u poreznom smislu smatra plaćom zaposlenika i podliježe obvezi plaćanja doprinosa, poreza na dohodak i prireza.

Na isti se način, u poreznom smislu, postupa i kada nema organiziranoga javnog prijevoza koji omogućuje zaposleniku redoviti dolazak na posao i povratak s posla pa poslodavac zaposleniku, sukladno odredbama TKU-a, troškove dolaska na posao i povratka s posla utvrđuje u visini 0,16 eura po prijeđenom kilometru, uvećano za trošak ENC-a.

Ako bi poslodavac kupio ENC uređaje i dao ih zaposlenicima za korištenje prilikom dolaska na posao i povratka s posla, trošak cestarine nastale po toj osnovi koji poslodavac namiruje na svoj teret, smatra se plaćom u naravi zaposlenika. Međutim, da smanji iznos plaće u naravi utvrđene na navedeni način, poslodavac može istovremeno iskazati obvezu prema radniku u visini neoporezivog iznosa naknade troška prijevoza na posao i s posla, i to do iznosa troškova prijevoza javnim prijevoznim sredstvima (kako u tom slučaju zaposlenik ne kupuje karte za javni prijevoz, trošak se utvrđuje prema javno objavljenim odnosno dostupnim cjenicima ovlaštenih prijevoznika) i potraživanje u visini plaćene cestarine i naknade u iznosu od 0,16 eura po prijeđenom kilometru te napraviti prijeboj potraživanja i obveze. Ako je iznos potraživanja od zaposlenika veći od iskazane obveze, a zaposlenik taj iznos ne uplati na račun poslodavca, na utvrđenu razliku treba obračunati doprinose, porez na dohodak i prirez (prethodno neto iznos razlike treba preračunati u bruto svotu).

Evidentiranje rada na službenom putovanju u vrijeme praznika

Pitanje: Zaposlenik je bio na službenom putu od 27.04.2023 - 10.05.2023. godine. S obzirom da je praznik 1. svibanj koju mu evidenciju radnog vremena trebamo unesti u COP?

Odgovor: Zaposlenik koji je na službenom putovanju od 27. 04. – 10. 05. 2023. godine, što obuhvaća i 1. svibanj koji je, sukladno Zakonu o blagdanima, spomendanima i neradnim

danima u Republici Hrvatskoj (Nar. nov., br. 110/19.), praznik odnosno neradni dan s pravom zaposlenika na naknadu plaće, ostvaruje pravo na uvećanje plaće za rad na dan blagdana ako je i tijekom 1. svibnja obavljao poslove zbog kojega ga je poslodavac poslao na službeno putovanje.

U evidenciji radnog vremena cijelo razdoblje provedeno na službenom putovanju se iskazuje kao službeni put, a ako je zaposlenik na dan 1. svibnja radio, navodi se rad na dan blagdana tijekom službenog putovanja. Napominjemo da prema odredbama članka 52. stavka 7. Temelnog kolektivnog ugovora za službenike i namještenike u javnim službama (Nar. nov., br. 56/22. i 127/22.) zaposlenik koji radi u dane blagdana i neradnih dana ostvaruje pravo na plaću uvećanu za 150%.

Troškovi parkiranja u na službenom putovanju osobnim vozilom

Pitanje: Zaposlenik je bio 5 dana na službenom putu. U tom razdoblju je od hotela do Instituta (koje je u istom mjestu) koristio svaki dan svoj automobil i plaćao parkirališnu kartu.

Može li se trošak parkiranja koji je koristio svaki dan obračunati uz putni nalog?

Odgovor: Prema odredbama članka 7. stavka 11. Pravilnika o porezu na dohodak (Nar. nov., br. 10/17. – 1/23.), dnevnicu za službeno putovanje načelno je namijenjena pokriću troškova prehrane, pića i prijevoza u mjestu u koje je zaposlenik upućen na službeno putovanje. Iznimno, troškovi javnog prijevoza (gradskog/prigradskog) koji se odnose na prvi dolazak u određeno službeno putovanje (od zračne luke, autobusnog ili željezničkog kolodvora ili pristaništa do hotela, odnosno mjesta poslovnog sastanka ako nema potrebe za noćenjem) i zadnji odlazak iz odredišta službenog putovanja (od hotela odnosno mjesta poslovnog sastanka ako nema potrebe za noćenjem do zračne luke, autobusnog ili željezničkog kolodvora ili pristaništa), kao i trošak prijevoza do i od zračne luke, odnosno drugog mjesta polaska/dolaska javnim prijevozom od i do mjesta iz kojeg je osoba upućena na službeni put (mjesto prebivališta/uobičajenog boravišta osobe ili mjesto sjedišta poslodavca) smatraju se troškom prijevoza na službenom putovanju i ne podmiruje se iz dnevnice. Pod javnim prijevozom smatra se prijevoz autobusom, vlakom, brodom ili u opravdanim slučajevima automobil /taksi prijevoz.

Na temelju navedenih odredbi Pravilnika o porezu na dohodak proizlazi da se zaposleniku priznaju troškovi korištenja privatnog automobila u službene svrhe (prijeđeni kilometri) od mjesta polaska na službeno putovanje do hotela u dolasku i u odlasku od hotela do mjesta povratka sa službenog putovanja te troškovi parkiranja na hotelskom parkiralištu

(ako se posebno naplaćuju). Međutim, troškovi korištenja privatnog automobila za dolazak od hotela do mjesta gdje se obavljaju poslovi zbog kojih je osoba upućena na službeno putovanje i povratka u hotel te zbog toga nastali troškovi parkiranja trebaju se namiriti iz dnevnice.

Prednosni red u ovrsi

Pitanje: Sukladno čl. 180. OZ prednosni red založnih prava više ovrhovoditelja određuje se prema danu primitka ovršnog prijedloga (danu kada je javni bilježnik zaprimio prijedlog za ovrhu), dok prednosni red suglasnosti o zapljeni treba računati od dana kada je dostavljena poslodavcu. Ako je suglasnost o zapljeni dostavljena poslodavcu npr. 2021. i po njoj se vrše obustave, da li prednost dobiva postupanje po rješenju o ovrsi na imovini koja je dostavljena poslodavcu 2022., a javni bilježnik je zaprimio upravo taj prijedlog za ovrhu 2020. ? Da li to znači da počinjemo ustegu po rješenje o ovrsi jer ono ima prednosni red, a prestajemo po suglasnost o zapljenu?

Odgovor: Za prednosni red ključan je trenutak stjecanja založnog prava na tražbini. Jer, članak 174. Ovršnog zakona utvrđuje da se ovrha provodi pljenidbom i prijenosom, a članak 176. u stavku 2. da je pljenidba provedena danom dostave rješenja o ovrsi ovršenikovu dužniku. Nadalje stavkom 3. članka 176. naveden je da ovrhovoditelj pljenidbom stječe založno pravo na ovršenikovu tražbini. Iz odredbi o pljenidbi, koje se sve odnose na ovrhu na novčanoj tražbini, jasno slijedi da se založno pravo na tražbini stječe danom dostave rješenja o ovrsi ovršenikovu dužniku - a to može biti banka koja mu treba isplatiti sredstva po računu, a može biti i isplatelj primitaka, odnosno poslodavac. Dakle, u situaciji koju opisujete, u tijeku je provedba zapljene računa po suglasnosti za zapljenu. Suglasnost kao isprava koja ima učinak dostave rješenja o ovrsi (čl. 202. st. 3 OZ) - a to znači da dostavom suglasnosti ovršenikovu dužniku vjerovnik u čiju je korist suglasnost izdana stječe založno pravo na ovršenikovu tražbini. Vjerovnik to založno pravo zadržava sve dok njegova tražbina ne bude namirena. Na prednost u naplati po suglasnosti o zapljenu mogu utjecati samo one posebne ovrhe koje se odnose na naplatu tražbine uzdržavanja. To što je ovrhovoditelj od javnog bilježnika zatražio ovrhu 2020. godine zapravo, za isplatelja primitaka, zbog odredbe članka 176. stavak 2. OZ-a ne znači ništa. Odnosno, isplatelj primitaka se uopće ne treba opterećivati time kad je tko zatražio ovrhu jer to ne igra ulogu upravo zbog članka 176. stavak 2. OZ-a koji određuje da je pljenidba provedena danom dostave rješenja o ovrsi ovršenikovu dužniku. Dakle, u konkretnoj situaciji nastavljate sa zapljenom plaće i isplatom po suglasnosti o zapljenu, a rješenje o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave držite u očevidniku dok ne dođe na red za naplatu.